

Vergaderjaar 2022–2023

35 918

Wijziging van de Wet op de accijns en enkele andere wetten in verband met implementatie van de horizontale accijnsrichtlijn (EU) 2020/262, richtlijn alcoholaccijns (EU) 2020/1151 en richtlijn btw en accijns bij defensie-inspanningen (EU) 2019/2235 (Wet implementatie richtlijnen accijns 2022)

Nr. 13

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 november 2022

Bij brief van 16 september jl. is uw Kamer geïnformeerd over vertraging van de invoering van de Horizontale accijnsrichtlijn 2020/262 in Nederland¹. In deze brief is uiteengezet wat de oorzaken zijn van de vertraging. Ook is ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot het onderzoek naar de tijdelijke oplossingen, inclusief de mogelijke financiële gevolgen voor de staat en het bedrijfsleven.

Met de nu voorliggende brief informeren wij uw Kamer over de actuele stand van zaken met betrekking tot de tijdelijke oplossing en de vervolgstappen. Momenteel wordt op de verschillende terreinen nog volop gewerkt aan de definitieve tijdelijke oplossing.

Stand van zaken: uitwerken van een geautomatiseerde noodprocedure (converter)

De haalbaarheid van de inzet van een converter is onderzocht als tijdelijke oplossing voor het vervoer van goederen waarover (nog) geen accijns is voldaan. Een converter is als het ware een vertaalmachine tussen twee versies van een applicatie. Voor het bedrijfsleven betekent de inzet van de converter dat het administratief afhandelen van het overgrote deel van accijnsgoederenbewegingen, namelijk het vervoer van goederen waarover (nog) geen accijns is voldaan, digitaal kan.

De uitkomst van het onderzoek is dat het haalbaar is om in eigen beheer een converter te bouwen. Hier is ook meermaals overleg over gevoerd met de Europese Commissie. Deze converter biedt een tijdelijke oplossing in de periode tussen 13 februari 2023 en het moment dat de systemen wel aangepast zijn aan de Horizontale accijnsrichtlijn voor het onveraccijnsd goederenvervoer, naar verwachting uiterlijk 1 oktober 2023.

¹ Brief van 16 september 2022, Kamerstuk 35 918, nr. 12.

Op 14 november a.s. is een ijkmoment gepland om te beoordelen of de ontwikkeling van de convertor op schema ligt en de deadline van 13 februari 2023 daadwerkelijk haalbaar is. Indien daarbij wordt vastgesteld dat de convertor niet tijdig beschikbaar is, zullen wij uw Kamer over de consequenties daarvan informeren. Volgens de huidige planning en verwachting is de convertor voor december 2022 gereed, waarna deze nog enkele weken getest wordt.

Medio december zal dan op basis van de testresultaten duidelijk zijn of de convertor werkt. Bij het ontwikkelen van de convertor blijft de Douane in nauw contact met de Europese Commissie.

Inmiddels heeft de Europese Commissie aangegeven zelf ook een convertor te ontwikkelen als tijdelijke oplossing voor die lidstaten die op 13 februari 2023 onverwachts alsnog niet de deadline kunnen halen. Deze convertor zou op de infrastructuur van de lidstaten moeten worden geïnstalleerd. Nederland heeft echter gekozen om in eigen beheer een convertor te bouwen. In de eerste plaats omdat het niet zeker is of en hoe de EU-convertor binnen de Nederlandse ICT-infrastructuur kan functioneren. Daarnaast zijn we met de bouw van een eigen convertor wendbaarder als zich problemen voordoen.

Voor het vervoer van goederen waar wel accijns over is voldaan in een andere lidstaat of Nederland, zal, zoals eerder aan uw Kamer gemeld, sowieso een (papieren) noodprocedure van kracht zijn.

Stand van zaken: uitwerken van een papieren noodprocedure

Bij de uitwerking van de papieren noodprocedure kan deze, uitgaande van een tijdig beschikbare convertor, beperkt worden tot de kleine stroom veraccijnsd goederenverkeer.

De mogelijkheid van een noodprocedure in het algemeen is bedoeld en geschikt voor een situatie waarin het geautomatiseerde berichtenverkeer van EMCS² gedurende korte tijd met een verstoring te maken krijgt. Omdat de noodprocedure in dit geval echter gedurende een aantal maanden tot waarschijnlijk een half jaar van toepassing zal zijn, is de vraag gerezen of de procedure op onderdelen kan worden vereenvoudigd, ter beperking van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven en de andere lidstaten. Dit betreft bijvoorbeeld de koppeling tussen berichten uit de papieren noodprocedure van Nederland en de geautomatiseerde berichten van andere lidstaten en de daarbij geldende verplichtingen voor het bedrijfsleven respectievelijk de douaneautoriteiten. Een ander knelpunt betreft de gevolgen van de verplichting om, wanneer het geautomatiseerde systeem van EMCS weer volledig functioneert, alle berichten die met behulp van de noodprocedure zijn verzonden, opnieuw digitaal in te voeren.

Hierover is overleg gevoerd met de Europese Commissie.

De Europese Commissie heeft aangegeven dat de noodprocedure, zoals opgenomen in de Horizontale accijnsrichtlijn, vanaf 13 februari 2023 onverkort van kracht zal zijn en door Nederland moet worden toegepast. Daarbij acht de Commissie, evenals Nederland, het van belang dat de lasten voor het bedrijfsleven en de andere lidstaten zo beperkt mogelijk zullen zijn.

In dit kader treedt Nederland zo spoedig mogelijk in nader overleg met betrokken lidstaten over de praktische uitwerking van de koppeling tussen berichten uit de papieren noodprocedure van Nederland en de geautomatiseerde berichten van andere lidstaten en de afhandeling van die

² Excise Movement Control System.

berichten. Daarbij zal tevens worden bezien of het mogelijk is om samen met de betrokken lidstaten vereenvoudigde procedures vast te stellen. De Europese Commissie heeft tot dusver alleen van Nederland en één ander land melding ontvangen over problemen met de tijdige invoering van de Horizontale accijnsrichtlijn.

Over de noodprocedure en de invulling van de praktische uitvoeringsaspecten van de tijdelijke oplossing vindt periodiek overleg plaats met het betrokken bedrijfsleven.

Daarvoor is een klankbordgroep ingericht in het kader van het ODB (Overleg Douane Bedrijfsleven) waarin vertegenwoordigers van de koepels, brancheorganisaties en grote ondernemingen deelnemen. In dit gremium zullen de beoogde uitwerking van de noodprocedure en de vragen en knelpunten die zich daarbij voordoen aan de orde worden gesteld. De eerste bijeenkomst van deze klankbordgroep vindt plaats op 1 november.

Conclusie

Naar huidige inzichten ligt de bouw van de nationale convertor op schema en zal medio december duidelijk zijn of de convertor per 13 februari 2023 gebruikt kan worden voor het onveraccijnsde goederenverkeer, zodat alleen een papieren noodprocedure gebruikt hoeft te worden voor de aangiften voor het veraccijnsd goederenverkeer (waarvoor nu ook al een papieren procedure geldt). Dit betekent voor het bedrijfsleven een zeer beperkte lastenverzwaring.

Wij zullen uw Kamer uiterlijk voor de start van het kerstreces informeren over de definitieve tijdelijke oplossing.

De Staatssecretaris van Financiën,
A. de Vries

De Staatssecretaris van Financiën,
M.L.A. van Rij